

کیفیتی را که باید داشته باشند، ندارند. اما تبلیغات جاهای خالی را برای آن‌ها پر می‌کند و مردم فکر می‌کنند الزاماً هر چه در بخش خصوصی ساخته شود (ولو بخش خصوصی نسبتاً مصنوعی) بهتر است. نه! همیشه این طور نیست. آن کارها را دنبال می‌کنیم: بعضی‌ها عرصه‌ای برای رقابت ندارند و بعضی‌ها کارهای بسیار خوبی هستند. اما می‌خواهم بگویم که به‌طور کلی رقابت در بخش خصوصی زنده‌تر است.

پلتفرم‌هایی مثل نماوا و فیلم‌بو هم آن رقیبی نیستند که باعث شوند تلویزیون سطح آثارش را بالا ببرد؟

اگر قرار باشد که مثل زانده‌ای از صداوسیما عمل کنند، فایده‌ای ندارد. در این شرایط، اگر اصل این مطلب که باید رقابتی وجود داشته باشد پذیرفته شود، خیلی چیزها حل خواهد شد. مگر این که در بر یک پاشنه بچرخد.

شما علاوه بر بازیگری در حوزه ادبیات هم فعال هستید. آیا در آن جا هم مشکلات مشابهی وجود دارد؟

در همه حوزه‌ها (چه ادبیات و چه حتی حوزه هنرهای تجسمی) مشکل رانت را داریم. ما آن قدر که گمان می‌کنیم، نظر بازی نداریم. در حوزه ادبیات، تا موقعی که در یک سری از جریان‌ها حضور نداشته باشید، به اندازه کافی کارتان مطرح نمی‌شود. در حوزه فیلم، خیلی‌ها مدعی یکه‌تازی و یکه‌سواری صداوسیما هستند اما واقعیت این است که از آن طرف هم چندان روی گشاده‌ای وجود ندارد. بسیاری از کسانی که با تلویزیون همکاری می‌کنند، انگار جایی در هیچ‌کدام از فعالیت‌هایی ندارند که در بخش خصوصی انجام می‌شود. در سینما هم همین طور است. کافی است شما به تیتراژها توجه کنید. زمانی از نظر آماری کار ساده‌ای انجام دادم و دیدم بسیاری از تیتراژها شامل، حداکثر، هفت یا هشت اسم مشخص است. دیگر اسامی هم، به‌خصوص در مورد بازیگران عرض می‌کنم، به یک ترتیب لگاریتمی تکرار می‌شوند. فکر نمی‌کنم این مدل درست انتخاب بازیگر برای کلیت سینما یا سریال‌ها باشد. اگر قرار باشد همه چیز تکراری باشد، همین اتفاقی خواهد افتاد که داریم می‌بینیم.

شما با کارگردان‌های مطرح زیادی کار کرده‌اید. آیا عموماً کارگردان‌ها دست بازیگر را باز می‌گذارند و با این نظر شما موافقت می‌کنند که بازیگر خودش انتخاب کند که تمرین می‌خواهد یا نه؟

در مورد خودم وقتی متوجه شدند که یک مقدار تمرین برای رسیدن به نقش کفایت می‌کند، قبول کرده و قانع می‌شدند. ولی به‌طور کلی در تولید فیلم در ایران، کارگردان‌سالاری وجود دارد. طبق یک پیش‌فرض، کارگردان را مطلقاً باهوش‌تر، بافهم‌تر، دقیق‌تر، هنرمندتر و بسیاری از «تر»های دیگر در نظر می‌گیرند. خود این موجب اشکال خواهد شد. چون تولید فیلم یک کار گروهی است و کار گروهی نیازمند تعامل است. طبق یک عبارت اجتماعی، دموکراسی در میان عوامل تولید کننده است. هر چقدر که تعامل بین آدم‌ها کمتر و رابطه آن‌ها بالا و به پایین و به‌صورت دستوری باشد، کار قطعاً دچار افت کیفیت خواهد شد. ممکن است در مورد بعضی از کارگردان‌ها، به‌خصوص آن‌ها که تازه کار هستند و اصرار دارند که همه ایده‌های آن‌ها از صفر تا صد از سوی دیگر «کارگران» اجرا شود، یک یا دو کارشان به چشم بیاید اما آثارشان به تدریج از کیفیت تهی خواهد شد.

می‌خواستم نظرتان را در مورد وضعیت کلی تلویزیون در سال‌های اخیر بدانم. شما به خاطر آثار زیادی که بازی کردید، قطعاً در این زمینه صاحب‌نظر هستید.

بحث مفصلی است و نمی‌خواهم زیاد وارد شوم. فقط همین توضیح را می‌دهم که هر چقدر سانسور بیشتر باشد، کیفیت آثار پایین می‌آید. همان‌طور که تلویزیون خودش با خودش رقابت می‌کند، انگار ممیزها هم دارند با خودش رقابت می‌کنند. این امر، کیفیت کار را کاهش می‌دهد. نکته بعد این که اگر یک رقیب جدی، نه یک رقیب مصنوعی، برای تلویزیون وجود نداشته باشد، باز هم از کیفیت کار تلویزیون کاسته خواهد شد.

در مورد پلتفرم‌های اینترنتی چه؟ در مقایسه با صدا و سیما، وضعیت آن‌ها چگونه است؟

در آن جا هم کارهایی را می‌بینم که واقعاً

داشت یا قسمت‌هایی فیلمبرداری شد و بعد در تدوین کنار گذاشته شد؟

نه. بحث مربوط به فیلمبرداری نبود. به‌نظرم در فیلمنامه جای خالی مشاهده می‌شد. الان حضور ذهن ندارم. ولی به یاد دارم که آن موقع جای خالی را در مورد شیخ احساس می‌کردیم. بخشی از قضیه هم طبیعی است. در هر کاری، بخشی از حضور شخصیت‌ها بنا به دلایل فنی کم می‌شود؛ یا نمی‌شود فیلمبرداری‌شان کرد یا موارد دیگری همچون اتفاقات صحنه و تمام شدن زمان کار باعث می‌شود که حضور یک شخصیت در انتهای کار خلاصه شود و بعضی از جاها خالی بماند.

یکی از ایراداتی که برخی از مخاطبان به مجموعه‌های ماه رمضان امسال می‌گیرند این است که فضا و موضوع‌شان ارتباطی با ماه رمضان نداشته است. مثلاً «نجال» از نظر داستانی سریالی است که می‌توانست در هر زمان دیگری پخش شود. آیا اصلاً این بحث را به‌عنوان یک انتقاد وارد می‌دانید و فکر می‌کنید ماه رمضان نیازمند محصولاتی مخصوص همان مقطع است یا نه؟

نه. اعتقادی به این ندارم. در سال‌های گذشته هم مجموعه‌های زیادی ساخته شدند که در ماه رمضان نمایش داده شدند اما ربطی به ماه رمضان نداشتند. صرفاً جمع شدن خانواده در کنار تلویزیون منظور نظر بوده است.

شما قبلاً هم در مجموعه‌هایی بازی کرده بودید که در ماه رمضان پخش نشده بودند. فکر می‌کنید استقبال مخاطبان از این مجموعه‌ها در این ماه با ماه‌های دیگر سال متفاوت است؟

اگر این نگرش کلی وجود داشته باشد که در ماه رمضان مردم و مؤمنان کنار هم جمع می‌شوند، تلویزیون فضای سرگرم‌کننده و گرم پس از افطار را برای مخاطبان خود خواهد داشت. پس برای آن بخش از مردم که روزه می‌گیرند، نمایش مجموعه‌ها در آن زمان می‌تواند تأثیر داشته باشد.

جایی هم گفته بودید که به تمرین اعتقادی ندارید. این نقل قول درست است؟

نه در همه جا. این را در مورد شخص خودم گفتم. من هم در خیلی از جاها تمرین می‌کنم. به‌نظرم خیلی از تمرینات، موقعی که قبل از فیلمبرداری انجام شود نتیجه بهتری دارد. هر کسی هم برای رسیدن به نقش مسیری را طی می‌کند که ممکن است کوتاه‌تر از مسیرهای دیگر باشد. نمی‌شود که به‌طور کلی تمرینی در کار نباشد. اما با تمرین کم یا بیش می‌توان به نقش رسید و این به خود بازیگر بستگی دارد.

خیلی‌ها مدعی یکه‌تازی و یکه‌سواری صداوسیما هستند اما واقعیت این است که از آن طرف هم چندان روی گشاده‌ای وجود ندارد. بسیاری از کسانی که با تلویزیون همکاری می‌کنند، انگار جایی در هیچ‌کدام از فعالیت‌هایی ندارند که در بخش خصوصی انجام می‌شود. در سینما هم همین طور است

